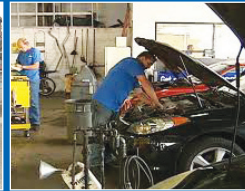

BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLER İÇİN VERGİ REHBERİ

BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLER İÇİN VERGİ REHBERİ

2011

ÜCRETSİZDİR

Bu rehber elektronik ortamda www.gib.gov.tr internet sayfasından ulaşabilirsiniz.

Ayrıntılı bilgi için

Vergi İletişim Merkezinin (VİMER) **444 0 189** numaralı telefon hattına başvurabilirsiniz

www.gib.gov.tr

Bu rehber, basım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Güncel mevzuat bilgilerine ücretsiz olarak ulaşmak için
Başkanlığımızın internet sayfası aracılığıyla
e-posta bilgilendirme hizmetine abone olabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No:119

Ocak 2011

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
A. BASİT USULDE VERGİLENDİRİLECEK MÜKELLEFLER	1
1. Basit Usule Tabi Olmanın Şartları	2
1.1. Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları	2
1.2. Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları	3
2. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar	4
2.1. Bakanlar Kurulu Kararları (BKK) Uyarınca Gerçek Usulde Vergilendirilen Mükellefler.....	5
3. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları.....	7
4. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş.....	9
B. BASİT USULDE TİCARİ KAZANCIN TESPİTİ	10
1. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti.....	10
2. Basit Usulde Ticari Kazancın Beyanı	12
2.1. Basit Usule Tabi Mükellefler İçin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Verilme Zamanı ve Yeri.....	12
2.2. Beyan Edilecek Gelir Üzerinden Yapılacak İndirimler	12
2.3. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinin (Beyana Tabi Geliri Sadece Basit Usulde Tespit Edilen Mükellefler için) Doldurulmasında Dikkat Edilecek Hususlar	13
2.4. 2010 Takvim Yılı Gelirlerine Uygulanacak Vergi Tarifesi	14
3. Verginin Ne Zaman Ödeneceği	14
4. Verginin Nereye Ödeneceği.....	15
C. BASİT USULE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR	15
1. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Bildirim Yükümlüğü	15
1. 1. İşe Başlama.....	15
1. 2. Değişiklikler (Adres Değişikliği, İş Değişikliği, İşletmede Değişiklik).....	16
1. 3. İş Bırakma	16
2. Basit Usule Tabi Mükelleflerde Belge Düzeni	16
2.1. Kullanılacak Belgeler	16

2.2. Belge Temini	16
2.3. Belge Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslar.....	17
2.4. Belgelerin İptali	17
2.5. Kayıtların Tutulması.....	18
2.6. İktisadi Kıymetlerin Satışında Belge Düzenlenmesi	18
2.7. Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenlediği veya Kullandığı Tespit Edilen Mükelleflerin Durumu	19
3. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü.....	19
4. Tevsik Zorunluluğu.....	19
5. Vergi Levhalarının Asılması ve Tasdiki	20
6. Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanılması	20
7. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Yanında Çalışanların Durumu	20
8. İşyerinin Kira Olması Halinde Kira Ödemesi	21
9. Basit Usulde Katma Değer Vergisi Uygulaması.....	21
10. Basit Usulde Vergilendirilenlerin Özel Tüketim Vergisi Uygulaması	22
11. Basit Usulde Vergi Tevkifatı ve Geçici Vergi	22
VERGİNİZİ ÖDEYEBİLECEĞİNİZ ANLAŞMALI BANKALAR	23

MİSYONUMUZ

Toplumsal refahın artırılmasına destek sağlamak üzere yeterli geliri adalet, tarafsızlık, verimlilik ilkeleri çerçevesinde toplamak, vergi sisteminin basitleştirilmesi ve uyumun artırılmasına katkıda bulunmak ve mükellefe kaliteli hizmet sunmaktır.

VİZYONUMUZ

Her türlü ekonomik yapı ve aktiviteyi geliştiren, kavrayan; güvenilir, etkin, şeffaf, küresel boyutta öncü ve örnek bir idare olmaktır.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Güvenilirlik

Adalet

Tarafsızlık

Etkinlik (Hız, esneklik ve verimlilik)

Saydamlık

Sorumluluk Bilinci

Çözüm Odaklılık

Yetkinlik

Sürekli Gelişim

Katılımcılık

MÜKELLEF HAKLARI BİLDİRGESİ

Bu bildirme, Türk Gelir İdaresinin mükellef odaklı, kaliteli hizmet sunma anlayışı içerisinde, saygılı ve dürüst olma temel ilkesiyle çalışmaya, vergi ödemenin sadece bir yükümlülük değil vatandaş olma ve sorgulama hakkı olduğu bilinciyle kendisinden hizmet alan herkesi memnun etmeye ve sorunları çözmeye olan bağlılığını onaylar.

Bu nedenle;

- Açık, güvenilir, zamanında ve yeterli bilgi ile hizmet vereceğiz.
- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde öğrenmek istediğiniz her bilgi için doğru insanlarla temasa geçmeniz konusunda sizleri yönlendireceğiz.
- Vergi konusundaki gelişmeleri sürekli güncellenen internet sayfamızla ve basılı yayınlarla sizlere en kısa zamanda duyuracağız.
- Ücretsiz e-posta sistemimize kaydolmanız durumunda vergisel gelişmeleri kaynağından ve anında öğrenmiş olacaksınız.
- Şahsi ve gizli bilgilerinize saygılıyız. Bu bilgileri Vergi Usul Kanunu'nun öngördüğü haller dışında açıklamayacağız ve kullanmayacağız.
- Vergi ile ilgili yükümlülüklerinizin yerine getirilmesinde sizlere her türlü kolaylığı sağlayacağız.
- Yaptığımız işlemlerde ve gerçekleştirdiğimiz düzenlemelerde vergi kanunlarının adil, hukuksal, tarafsız ve rekabeti koruyucu bir şekilde uygulanmasını esas alacağız.
- Vergi incelemelerinde kanunları doğru, tarafsız ve tutarlı bir şekilde uygulayacağız. İncelemenin her aşamasında sizi bilgilendireceğiz.
- Şikayetlerinizi gerçek kimlik ve iletişim bilgilerinizle iletmeniz halinde, en kısa sürede sonuç ile beraber size döneceğiz.
- Sürekli olarak kendimizi yenileyecek, daha iyi hizmet sunmanın arayışı içinde olacağız.

GİRİŞ

Bu rehber, ticari kazancı basit usulde vergilendirilen mükelleflerin vergi ile ilgili ödevlerini yerine getirirken faydalanabilecekleri bir kaynak oluşturmak ve kendilerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır.

Rehberde;

- Basit usulde vergilendirilmeye tabi olmanın şartları,
- Basit usulden yararlanabilecek ve yararlanamayacak olanlar,
- Bakanlar Kurulu Kararları ile gerçek usule alınan mükellefler,
- Basit usulden gerçek usule geçiş,
- Basit usulde ticari kazancın tespiti,
- Beyannamenin ne zaman ve nereye verileceği,
- Yıllık gelir vergisi beyannamesinin doldurulmasında dikkat edilecek hususlar,
- Verginin ne zaman ve nereye ödeneceği,
- Basit usule tabi mükelleflerde belge düzeni ve kayıtların tutulması,
- Basit usule tabi mükelleflerin yanında çalışanların durumu,
- Basit usulde katma değer vergisi uygulaması,
- Basit usulde vergi tevkifatı ve geçici vergi konuları ele alınmıştır.

A. BASİT USULDE VERGİLENDİRİLECEK MÜKELLEFLER

Gelir vergisine tabi olan ticaret ve sanat erbabı kazancın tespit usulü bakımından ikiye ayrılmaktadır.

- Basit usulde gelir vergisine tabi olanlar,
- Gerçek usulde gelir vergisine tabi olanlar.

Basit usulde ticari kazanç; bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki müspet farktır.

Basit usulde vergilendirme kapsamında bulunan mükelleflere, gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden farklı bir takım kolaylıklar sağlanmıştır. Basit usulde vergilendirmenin sağladığı bazı kolaylıklar şunlardır:

- Defter tutulmaz.
- Vergi tevkifatı yapılmaz ve muhtasar beyanname verilmez.
- Geçici vergi ödenmez.
- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisnadır.
- Ticari kazancın tespitinde amortismanına tabi iktisadi kıymet alımları ve satışları dikkate alınmaz.
- Alınan ve verilen belgelerin kayıtları mükelleflerin bağlı oldukları meslek odalarındaki bürolarda tutulmaktadır. Ancak, isteyen mükellefler kayıtlarını hiçbir yerden izin almadan kendileri tutabilecekleri gibi meslek mensuplarına da tutturabilirler.

1. Basit Usule Tabi Olmanın Şartları

1.1. Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları

1. Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak, (işinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmaz. Ölüm halinde, iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam olunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamalarına bakılmaz.)

2. İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralanmış olması halinde yıllık kira bedelinin toplamının;

büyükşehir belediye sınırları içinde;

-2010 takvim yılı için 4.300 TL

-2011 takvim yılı için 4.600 TL

diğer yerlerde;

-2010 takvim yılı için 3.000 TL

-2011 takvim yılı için 3.200 TL'yi aşmaması.*

3. Ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olmamak.

1.2. Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının;

-2010 takvim yılı için 60.000 TL

-2011 takvim yılı için 64.000 TL

veya yıllık satışları tutarının

-2010 takvim yılı için 90.000 TL

-2011 takvim yılı için 96.000 TL'yi aşmaması.*

2. (1) numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hâsılatının;

-2010 takvim yılı için 30.000 TL

-2011 takvim yılı için 32.000 TL'yi aşmaması.*

3. (1) ve (2) numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde, yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının;

-2010 takvim yılı için 60.000 TL

-2011 takvim yılı için 64.000 TL'yi aşmaması.*

Milli Piyango bileti, akaryakıt, şeker ve bunlar gibi kâr hadleri emsallerine nazaran bariz şekilde düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için, (1) ve (3) numaralı bentlerde yazılı hadler yerine ilgili Bakanlıkların görüşü alınmak

*Bu yıl beyanname verecek olan mükellefler 2010 takvim yılı için geçerli olan tutarları esas alacaklardır.

suretiyle, Maliye Bakanlığınca belirlenecek alım satım hadleri uygulanır. Buna göre, anılan maddelerin ticaretini yapan mükelleflerin 2011 takvim yılında da basit usulden yararlanabilmeleri için alış, satış veya hasılatlarının 31.12.2010 tarihi itibarıyla 278 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde belirtilen hadleri aşmaması gerekmektedir.

2. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar

1. Kollektif şirket ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortakları,
2. İkrazat (ödünç para verme) işleriyle uğraşanlar,
3. Sarraflar ile kıymetli maden ve mücevherat alım satımı ile uğraşanlar,
4. Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kurumlara karşı inşaat ve onarma işini taahhüt edenler ile bu mükelleflere karşı derece derece taahhütte bulunanlar,
5. Sigorta prodüktörleri,
6. Her türlü ilan ve reklam işleriyle uğraşanlar veya bu işlere tavassut (aracılık) edenler,
7. Gayrimenkul ve gemi alım satımı ile uğraşanlar,
8. Tavassut (aracılık) işi yapanlar (dayıbaşılar hariç),
9. Maden işletmeleri, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları işletenler,
10. Şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı yapanlar ile treyler, çekici ve benzerlerinin sahip veya işleticileri, (Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka on dört ve daha aşağı oturma yeri olan ve insan taşımaya mahsus motorlu kara taşıtları ile yolcu taşıyanlar hariç),
11. Maliye Bakanlığınca teklif edilen ve Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları (mücvir alanlar dahil), belediyelerin nüfusları, yöreler itibarıyla veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunulup bulunulmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler.

Bu yetkiye istinaden çıkarılan 8/5521 sayılı, 92/2683 sayılı ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile bir kısım mükellefler gerçek usulde vergilendirilme kapsamına alınmıştır.

2.1. Bakanlar Kurulu Kararları (BKK) Uyarınca Gerçek Usulde Vergilendirilen Mükellefler

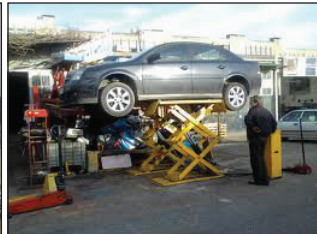
95/6430 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile büyükşehir belediyesi olan illerin (Erzurum, Diyarbakır, Sakarya ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler hariç) mücavir alan sınırları dahil olmak üzere **büyükşehir belediye sınırları içinde aşağıda belirtilen faaliyetleri yapan mükellefler**, 01.05.1995 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilme kapsamına alınmıştır.

- Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,
- Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar,
- İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar,
- Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,
- Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler,
- Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler.

Bu mükellefler, basit usulden yararlanmaya ilişkin genel ve özel şartları taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Ancak, Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan esnaf muafılığına ilişkin şartları topluca taşıyanlar, 95/6430 sayılı Kararname kapsamına girmediklerinden, esnaf muafılığından yararlanabilmektedirler.

8/5521 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

Zirai mahsul satın alarak bu mahsulleri kısmen veya tamamen tüketici dışında kalanlara satan ticaret erbabı 8/5521 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.1983 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmışlardır.

Canlı hayvan alım-satımı faaliyeti anılan Kararname kapsamında değerlendirildiğinden, bu şekilde faaliyette bulunan mükellefler gerçek usulde vergilendirilecektir.

Zirai mahsulün toptancı hallerinden veya ticari faaliyette bulunan sebze komisyoncularından sonraki teslim aşamaları 8/5521 sayılı Kararname kapsamında kalmamaktadır.

92/2683 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

Her türlü televizyon, video, radyo, teyp, müzik seti, disk-çalar, kamera, bilgisayar, soğutucu, çamaşır ve bulaşık makinesi, elektrikli süpürge, elektronik müzik aletleri, elektrikli dikiş makinesi ile elektrikle çalışan benzeri eşyaların alım-satımı ve üretimi ile uğraşan mükellefler 92/2683 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmışlardır.

Kararnamede yazılı malların yanında, diğer mal ve hizmetleri satan mükellefler de gerçek usulde vergilendirilmektedir.

Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen elektrikle çalışan benzeri eşyalar ibaresinden, doğrudan elektrik enerjisiyle çalışan veya elektrikle şarj edildikten sonra çalışan emtianın anlaşılması gerekmektedir.

Bu Kararnamede belirtilen emtianın alım-satımı yoluyla ticaretinin yapılmasında, eski, yeni veya kullanılmış olma ayrımına gidilmeksizin, kararnamede yer alan emtiaların ticaretini yapanlar ile belirtilen işlerle uğraşan bütün mükellefler girmektedir.

Örnek: Amasya İlinde ikinci el cep telefonu alım-satımı faaliyetinde bulunan Bay (A)'nın bu faaliyeti, 92/2683 sayılı Kararname kapsamında kaldığından bu mükellef gerçek usulde vergilendirilecektir.

Basit usule tabi olma şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

Örnek: Denizli İlinde öteden beri bakkallık faaliyetinde bulunan ve basit usulde vergilendirilen Bayan (B)'nin bu faaliyeti dolayısı ile;

01.01.2010 – 31.12.2010 tarihleri arasında yapmış olduğu alımlarının tutarı 59.000 TL'dir. Mükellefin işyeri kira tutarı ise 01.01.2010 tarihi itibarıyla 2.900 TL'dir.

2010 yılı içerisinde yıllık alım haddi 60.000 TL, kira bedeli ise 3.000 TL'dir.

Bayan (B) yıllık alım haddi 60.000 TL tutarını ve yıllık kira bedeli 3.000 TL sınırını aşmadığından 2011 döneminde de basit usulde vergilendirilmeye devam edecektir.

3. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları

Ortaklıkların basit usule tabi olup olmadığının tespitinde, iş hacmi ölçüleri ile yıllık kira bedelleri toplu olarak dikkate alınır.

Adi ortaklık halinde çalışanların aynı zamanda şahsi bir işle de uğraşmaları durumunda; şahsi işine ait olanlara, ortaklıklardan payına düşen kısım ilave edilerek basit usule tabi olmanın genel ve özel şartlarında sayılan ölçülerin aşıp aşılmadığı belirlenir ve mükellefin basit usulde mi yoksa gerçek usulde mi vergilendirileceği tespit edilir.

Bir mükellefin birden fazla ortaklıkta hissesinin bulunması durumunda, ortaklıklardaki paylarına düşen işyeri kirası ve iş hacmi ölçüleri tek tek toplanır ve böylece basit usulden yararlanabilme şartlarının aşıp aşılmadığı tespit edilir.

Ortaklıklarda, ortakların birinin gerçek usule tabi olması diğer ortakları da gerçek usule tabi hale getirir.

Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında, Gelir Vergisi Kanununda belirtilen yıllık kira bedeli ve iş hacmi ölçüleri toplu olarak değerlendirilir.

Örnek: Kırşehir’de Bay (C) ile Bay (D) bir adi ortaklık kurmuşlardır. Bay (C)’nin hissesi %50, Bay (D)’nin hissesi %50’dir. Ortaklığa ait işyeri kira tutarı 01.01.2010 tarihi itibarıyla 2.500 TL olup, 2010 yılındaki alışları 59.000 TL, satışları ise 86.000 TL’dir.

Ayrıca Bay (C)’nin şahsi faaliyetine ait işletmesinden dolayı 1.500 TL kira ödemesi, 37.000 TL mal alış bulunmaktadır.

Bay (C)’nin ortaklıktan payına 1.250 TL kira düşmektedir. Kendi işyerinin yıllık kirası 1.500 TL olup ikisinin toplamı 2.750 TL olduğundan yıllık kira tutarı bakımından basit usulün şartlarına haizdir. Diğer taraftan, Bay (C)’nin payına ortaklık alışlarından 29.500 TL düşmekte olup, kendi şahsi işletmesindeki alışları olan 37.000 TL ile toplandığında, toplam alış bedeli 66.500 TL olduğundan 2010 yılı için belirlenen 60.000 TL’lik haddi aşmaktadır.

Buna göre, Bay (C), 2010 takvim yılında basit usule tabi olmanın şartlarını kaybettiğinden, 2011 vergilendirme döneminden itibaren gerçek usulde vergilendirilecektir.

Ortaklığın devam etmesi halinde, Bay (D)’nin kazancı da, ortağının kazancı gerçek usulden vergilendirildiğinden, hadleri aşmış olduğuna bakılmaksızın 2011 yılından itibaren gerçek usulden vergilendirilecektir.

Adi ortaklıklarda ortaklardan birinin gerçek usulde vergilendirilmesi durumunda diğer ortaklar da gerçek usulde vergilendirilirler.

4. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş

Basit usule tabi olmanın genel ve özel şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, **ertesi takvim yılı başından itibaren** gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Basit usulün şartlarına haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler bu talepleri doğrultusunda takip eden ay başından veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

Herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirilecek olanlar ve gerçek usulde vergilendirilen mükellefler, bir daha hiçbir şekilde basit usulden yararlanamazlar. Daha önce gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler bu tarihten sonra işe başlamaları halinde yine gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Gerçek usulde vergilendirilen kişilerin aynı türden iş yapan eş ve çocukları da bu faaliyetleri nedeni ile basit usulden yararlanamazlar.

Yapılan denetimlerde basit usulde vergilendirilen mükelleflerden sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları tespit edilenler basit usulden yararlanamazlar.

Bu hususun kendilerine tebliğ tarihini takip eden aybaşından itibaren işletme hesabı esasına göre defter tutmak kaydı ile gerçek usulde vergilendirilirler.

Örnek: Aydın İlinde öteden beri meyve-sebze alım-satımı faaliyetinde bulunan ve basit usulde vergilendirilen Bay (E)'nin bu faaliyeti dolayısı ile;

01.01.2010 – 31.12.2010 tarihleri arasında yapmış olduğu alımlarının tutarı 65.000 TL'dir. Mükellefin işyeri kira tutarı ise 01.01.2010 tarihi itibarıyla 2.700 TL'dir.

2010 yılı için belirlenen yıllık alım haddi 60.000 TL, kira bedeli ise 3.000 TL'dir. Yıllık kira bedeli kanuni sınırı aşmadığı halde, yıllık alım haddi 60.000 TL tutarını aştığından Bay (E) 01.01.2011 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilecektir. Ayrıca, Bay (E) ilerleyen yıllarda da tekrar basit usule tabi olamayacaktır.

Örnek: Sivas İli sınırları içinde öteden beri meyve-sebze alım satımı faaliyetinde bulunan ve gerçek usulde vergilendirilen Bay (F), bu faaliyetini 2005 yılında terk etmiştir. Bu mükellef, herhangi bir faaliyeti nedeniyle yeniden

mükellefiyet tesis ettirmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin son fıkrasında yer alan, “herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirilecek olanlar ve gerçek usulde vergilendirilen mükellefler bir daha hiçbir şekilde basit usulden yararlanamazlar” hükmü uyarınca basit usulden yararlanamayacağından, gerçek usulde vergilendirilecektir.

B. BASİT USULDE TİCARİ KAZANCIN TESPİTİ

1. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti

Basit usulde ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki müspet farktır. Bu fark, faaliyetle ilgili olarak alınması ve verilmesi mecburi olan alış ve giderler ve hâsılatlara ilişkin belgelerde yazılı tutarlara göre hesaplanacaktır.

Kazancın bu şekilde tespiti sırasında emtia ticareti ile uğraşanlarca;

- Hesap dönemi sonundaki emtia mevcudunun değeri hâsılatla,
- Hesap dönemi başındaki emtia mevcudunun değeri giderlere ilave edilecektir.

Ancak, kullanılan sabit kıymetler gider yazılmayacak ve üzerlerinden amortisman hesaplanmayacaktır. Kazancı basit usulde tespit edilen mükelleflerin defter tutma yükümlülükleri bulunmamaktadır.

Basit usulde vergilendirilen mükellefler, kazancın tespiti ve Vergi Usul Kanununun defter tutma hükümleri hariç; bildirme, vesikalar, muhafaza, ibraz, diğer ödevler, ceza hükümleri ile bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan ikinci sınıf tüccarlar hakkındaki hükümlere tabidirler.

Örnek: Kars İlinde bakkallık faaliyetinde bulunan ve basit usulde vergilendirilen Bay (G)'nin işletme hesabı özeti aşağıdaki gibidir:

Dönem başı mal mevcudu	12.000 TL
Dönem içi alışlar	28.000 TL
Giderler	11.000 TL
Dönem hasılatı	60.000 TL
Dönem sonu mal mevcudu	12.000 TL

$(\text{Dönem hasılatı} + \text{Dönem sonu mal mevcudu}) - (\text{Dönem başı mal mevcudu} + \text{Dönem içi alışlar} + \text{Giderler}) = \text{Kar/ Zarar}$

$$(60.000 + 12.000) - (12.000 + 28.000 + 11.000) = 21.000 \text{ TL}$$

2010 yılında 21.000 TL kar elde etmiştir. Bu mükellef yıl içinde 4.000 TL Bağ-Kur Primi ödemiştir.

Mükellefin beyanı aşağıdaki gibi olacaktır.

Ticari Kazanç	21.000 TL
Bağ-Kur Primi	4.000 TL
Kalan (21.000 TL - 4.000 TL)	17.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	17.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	2.960 TL
Ödenecek Gelir Vergisi	2.960 TL

2. Basit Usulde Ticari Kazancın Beyanı

2.1. Basit Usule Tabi Mükellefler İçin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Verilme Zamanı ve Yeri

- Gelirin sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret olması halinde, 2010 yılı kazançlarına ilişkin yıllık beyanname 2011 yılı ŞUBAT ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar verilecektir.
- Basit usulde tespit edilen ticari kazanç yanında beyana tabi başka bir gelir unsurunun bulunması halinde, 2010 yılı kazançlarına ilişkin yıllık beyanname 2011 yılı MART ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar verilecektir.
- Beyanname, kayıtlı bulunulan vergi dairesine verilecektir.
- Beyanname elden verilebileceği gibi posta ile de gönderilebilecektir.
- Beyanname taahhütlü olarak posta ile gönderildiğinde, postaya verilmiş tarihi beyannamenin verildiği tarih olarak kabul edilecektir.
- Beyanname normal (adi) posta ile veya özel dağıtım şirketleri aracılığıyla gönderilirse, vergi dairesine ulaştığı tarih beyannamenin verildiği tarih olarak kabul edilecektir.
- Tam otomasyona geçen vergi dairesi mükellefleri beyannamelerini, elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi almış olan, basit usul mükelleflerinin bağlı olduğu meslek odaları veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetki almış olup bağımsız çalışan Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler aracılığı ile elektronik ortamda gönderebilirler.

Beyannamenizi posta yoluyla gönderekseniz
taahhütlü olmasını tercih ediniz!

2.2 Beyan Edilecek Gelir Üzerinden Yapılacak İndirimler

Ticari kazancı basit usulde vergilendirilen mükellefler, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerine ilişkin olarak Gelir Vergisi Kanununun 89' uncu maddesinde belirtilen hususları (şahıs sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı payları, eğitim ve sağlık harcamaları, bağış ve yardımlar, sakatlık indirimi vb.) indirim konusu yapabileceklerdir. Söz konusu indirimlerin yapılabilmesi için, yıllık beyanname ile bildirilecek bir gelirin bulunması ve yapılacak indirimlerin ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

Örnek: Basit usulde vergilendirilen Bay (H), çalışma gücünün asgari % 40'ını kaybetmiş olup, üçüncü derece sakatlık indiriminden yararlanmaktadır. 2010 yılında kendisi adına 2.400 TL bireysel emeklilik katkı payı ve 4.500 TL Bağ-Kur primi ödemiştir.

Üçüncü derece sakatlar için yıllık indirim tutarı 2010 yılı için $(160 \times 12) = 1.920$ TL olup, Bay (H) beyan edeceği gelirden 1.920 TL indirim yapacaktır.

Bireysel emeklilik katkı paylarının asgari ücretin bir yıllık tutarını aşmamak üzere beyan edilen gelirin % 10'una kadar olan kısmı indirim konusu yapılabilmektedir. Bu durumda 2010 yılı için esas alınacak asgari ücretin bir yıllık tutarı 8.937 TL olup, Bay (H)'nin ödediği bireysel emeklilik katkı payı bu tutarı aşmadığından beyan ettiği gelirin %10'una kadar indirim yapabilecektir.

Mükellefin beyanı aşağıdaki gibi olacaktır:

Ticari Kazanç	35.000 TL
Bağ-Kur Primi	4.500 TL
Bireysel Emeklilik Katkı Payı	2.400 TL
Sakatlık İndirimi	1.920 TL
İndirimler Toplamı $(4.500 + 2.400 + 1.920)$	8.820 TL
Kalan $(35.000 - 8.820)$	26.180 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	26.180 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	5.088,60 TL
Ödenecek Gelir Vergisi	5.088,60 TL

2.3. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinin (Beyana Tabi Geliri Sadece Basit Usulde Tespit Edilen Mükellefler için) Doldurulmasında Dikkat Edilecek Hususlar

- Beyanname bir örnek doldurulacaktır.
- Mavi veya siyah tükenmez kalem kullanılarak BÜYÜK MATBAA HARFLERİ ile doldurulacaktır.
- Okunaklı bir şekilde silinti ve kazıntı yapılmadan düzenlenmesine özen gösterilecektir.
- Rakamlar arasına herhangi bir işaret konulmayacaktır.
- Sayısal ifadeler romen rakamı ile yazılmayacaktır.

- Alfabetik karakterler sola, sayısal karakterler sağa yanaşık olarak yazılacaktır.
- Elektronik ortamda beyanname verecek olan mükellefler beyannamelerini, <https://ebeyanname.gib.gov.tr> adresinde yer alan kılavuza uygun olarak dolduracaklardır.

2.4. 2010 Takvim Yılı Gelirlerine Uygulanacak Vergi Tarifesi

8.800 TL'ye kadar	%15
22.000 TL'nin 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası	%20
50.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL), fazlası	%27
50.000 TL'den fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'den fazlasının 76.200 TL'si için 18.594 TL), fazlası	% 35

3. Verginin Ne Zaman Ödeneceği

- Şubat ayı içerisinde verilecek beyannameler üzerinden hesaplanan gelir vergisi **Şubat ve Haziran** aylarında olmak üzere, **iki eşit taksitte** ödenecektir.
- Basit usulde tespit edilen ticari kazanç yanında beyana tabi başka bir gelir unsurunun bulunması halinde Mart ayı içerisinde verilecek beyannameler üzerinden hesaplanan gelir vergisi **Mart ve Temmuz** aylarında olmak üzere, **iki eşit taksitte** ödenecektir.

Örnek: Balıkesir İlinde kuaförlük faaliyetinde bulunan ve basit usulde vergilendirilen Bayan (K)'nin bu geliri dolayısı ile 2010 yılında elde ettiği ticari kar 25.000 TL'dir. Bayan (K)'nin aynı zamanda 2010 yılında elde ettiği 9.900 TL konut kira geliri bulunmaktadır.

Bayan (K)'nin geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret olsaydı bu faaliyetlerinden doğan gelirlerini 1 Şubat-25 Şubat 2011 tarihleri arasında beyan edecekti.

Ancak, basit usulde ticari kazancı yanında beyanı gereken gayrimenkul kira geliri de bulunduğundan Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi 1 Mart-25 Mart 2011 tarihleri arasında verilecektir.

4. Verginin Nereye Ödeneceği

Vergi;

- Vergi tahsiline yetkili olan banka şubelerine,*
- Bağlı bulunulan vergi dairesine,
- Bağlı bulunulan vergi dairesinin belediye sınırları dışındaki herhangi bir vergi dairesine ödenebilir.

C. BASİT USULE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR

1. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Bildirim Yükümlüğü

Basit usule tabi mükelleflerin vergi dairesine bildirmek zorunda oldukları hususlar şunlardır:

- İşe başlama,
- Değişiklikler (adres değişikliği, iş değişikliği, işletmede değişiklik),
- İş bırakma.

1. 1. İşe Başlama

İşe başlama bildirimini basit usule tabi mükellef tarafından imzalanarak kendilerince veya Avukatlık Kanunu'na göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış meslek mensuplarınca işe başlama tarihinden itibaren **10 gün** içinde ilgili vergi dairesine yapılır.

İşe başlama bildiriminin, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler aracılığıyla düzenlenmesi halinde, bildirim bu kişiler tarafından da ayrıca kaşe/mühür basılmak suretiyle imzalanır.

İşe başlama bildirimine eklenecek belgeler şunlardır:

- Nüfus Cüzdanı aslı (Gerekli kontrol ve teyit yapıldıktan sonra mükellefe geri verilecektir.)
- İşyeri mülkiyetinin mükellefe ait olması halinde emsal kira bedelinin tespiti amacıyla emlak vergisine esas olan vergi değerini gösteren belediyeden onaylı belge,
- İşyeri kira ise kira kontratının bir örneği.

*İlgili tablo bu rehberin sonunda yer almaktadır.

1. 2. Değişiklikler (Adres Değişikliği, İş Değişikliği, İşletmede Değişiklik)

Mükellefler adres, iş veya işyerlerinde meydana gelen değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren **1 ay** içerisinde dilekçeyle bağlı oldukları vergi dairesine bildirmek zorundadırlar.

1. 3. İşi Bırakma

Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder. Mükelleflerden işi bırakanların, durumu **1 ay** içerisinde vergi dairesine bildirmesi gerekmektedir.

Gerçek kişilerde ölüm işi bırakma hükmündedir. Mirası reddetmemiş mirasçılar tarafından bildirimde bulunulması gerekir. Mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesi diğer mirasçıları bu ödevden kurtarır.

2. Basit Usule Tabi Mükelleflerde Belge Düzeni

2. 1. Kullanılacak Belgeler

Basit usulde vergilendirilen mükellefler, hasılatları ile ilgili olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre fatura, perakende satış vesikaları ve ilgili mevzuatta sayılan diğer belgeleri düzenlemek ve kullanmak zorundadırlar.

2.2. Belge Temini

- Basit usule tabi mükelleflerin kullandıkları belgeler ve zarflar sadece Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından bastırılmaktadır.
- Bu mükelleflerin kayıtları ister odalar bünyesinde oluşturulan muhasebe bürolarında tutulsun, ister kendileri tarafından tutulsun, kullanılacak belgeler bağlı oldukları oda veya birlikten temin edilecektir.

Mükelleflerin bulunduğu yerde bağlı oldukları oda veya birlik yoksa veya bulunduğu yerde bağlı olacağı oda veya birlik kurulmamış ise; en yakın oda veya birliğe veya karma odaya kayıt yaptıracaklardır. Belgelerini de kayıt yaptırdığı bu odadan temin edeceklerdir.

- Basit usulde vergilendirme kapsamında bulunup, meslek odalarına üye kayıtları yapılamayan, traktörle nakliyecilik yapanlar, hususi oto ile ticari faaliyette bulunanlar, biçerdöver işletmecileri ile inşaat ustaları gibi mükellefler, kullanacakları belgeleri ikinci sınıf tüccarların tabi oldukları esaslar çerçevesinde (anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle) temin edebilmektedirler. Anılan mükellefler, diledikleri takdirde kullanacakları belgeleri faaliyette buldukları yerdeki herhangi bir oda veya birlikten de temin edebilmektedirler.

2.3. Belge Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslar

Basit usulde vergilendirilen mükellefler ikinci sınıf tüccarların tabi olduğu usul ve esaslar dahilinde belge düzenlemek durumundadırlar.

Ancak; Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesindeki yetkiye istinaden, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin yeni düzenlemeye intibak edebilmeleri ve gerekli hazırlıkları yapabilmeleri için;

- Belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenlemeleri,
- Düzenlenen faturanın alıcıya ilişkin bilgiler yerine “..... tarihli toplam hasılat” ibaresinin yazılması

şeklinde kolaylık sağlanmış ve konuya ilişkin açıklamalar 215 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılmıştır.

Söz konusu uygulama aynı usul ve esaslar dahilinde 278 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 31.12.2011 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu imkandan yararlanmak isteyen mükellefler, müşterilerinin istemeleri halinde fatura veya perakende satış vesikası (dolmuş işleyenler hariç) vermek zorundadırlar.

2.4. Belgelerin İptali

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerden işlerini terk edenlerin kullanmadıkları belgelerin iptal işlemleri, belgeleri veren oda veya birliklerce yapılmaktadır. Belgelerini anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle temin eden mükelleflerin belgelerinin iptali, vergi dairelerince yapılmaktadır.

İşini terk edenlerden, söz konusu belgeleri ibraz edemeyenler ile eksik belge ibraz edenler veya belgelerini kaybettiğini bildiren mükelleflerin durumu, belgeyi veren oda veya birliklerce düzenlenen tutanak ile tespit edilecektir. İşini terk edenlerden belgelerini anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle temin eden mükelleflerden, belgeleri ibraz edemeyenler ile eksik belge ibraz edenler veya belgelerini kaybettiğini bildiren mükelleflerin işlemleri ise vergi daireleri aracılığı ile yapılacaktır. Bu mükellefler hakkında ikinci sınıf mükelleflerde olduğu gibi bir taraftan usulsüzlük cezası kesilirken, diğer taraftan ilgili dönem vergi matrahlarının tespiti için takdir komisyonuna sevk edilir.

2.5. Kayıtların Tutulması

- Basit usule tabi mükelleflerin kayıtları, bağlı oldukları oda veya birlikler bünyesinde kurulan muhasebe bürolarında tutulmaktadır. Bu bürolarda 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış yeterli sayıda meslek mensubunun çalıştırılması zorunludur.
- İsteyen mükellefler, kayıtlarını hiçbir izne gerek olmadan kendileri de tutabilmektedir. Bu takdirde, vergilendirme ile ilgili ödevlerin tamamı kendilerince yerine getirilecektir. İsteyen mükellefler ise kayıtlarını Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir gibi meslek mensuplarına tutturabilirler.
- Mükellefler, satış ve hizmetleri için düzenledikleri hasılat belgelerini bir zarfta, faaliyetleri ile ilgili olarak mal ve hizmet alışları ile giderleri için aldıkları gider belgelerini başka bir zarfta toplayıp saklayacaklardır. Kayıtları odalarda tutulan mükellefler ise her aya ait zarfları izleyen ayın 10'una kadar kaydının tutulduğu büroya teslim edeceklerdir.
- Mükelleflerden zarf içinde alınan belgeler bürolarda işletme hesabı defterinin gelir ve gider sayfalarındaki işlem başlıkları esas alınarak bilgisayar ortamına aktarılacaktır. Bu belgeler cari yıl sonuna kadar bürolarda saklanacaktır.

2.6. İktisadi Kıymetlerin Satışında Belge Düzenlenmesi

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin taşıt ve diğer sabit kıymetlerini satmaları dolayısıyla fatura düzenleme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Bu mükelleflerce yapılan taşıt satışlarının noter satış sözleşmesi ile, diğer sabit kıymet satışlarının ise söz konusu sabit kıymetleri satın alan mükellefler tarafından düzenlenecek gider pusulası ile tevsik edilmesi mümkündür.

2.7. Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenlediği veya Kullandığı Tespit Edilen Mükelleflerin Durumu

Basit usule tabi ticaret erbabından, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilenler, bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren ikinci sınıf tüccarlara ilişkin hükümlere tabi olurlar.

3. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin, bir takvim yılı içinde aldıkları mallara ve hizmetlere ait alış belgeleri ve yaptıkları giderler ile hasılat belgeleri kayıtlarının tutulduğu bürolarda muhafaza edilecektir. Cari takvim yılına ilişkin belgelerin ibrazı da bu bürolardan talep edilecektir.

Cari takvim yılı kayıtlarının tutulması ve vergilendirmeye ilgili tüm ödevler bürolarca yerine getirilecektir. Yıllık beyannamenin verilmesinden sonra o yıla ilişkin belgeler muhafaza edilmek üzere mükellefe teslim edilecektir. Teslim alınan belgeler, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılı başından başlayarak 5 yıl süre ile mükelleflerce muhafaza edilecektir.

4. Tevsik Zorunluluğu

Maliye Bakanlığına tanınan yetkiye istinaden, mükelleflere **01.08.2003 tarihinden itibaren;**

- Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar,
- Kazancı basit usulde tespit edilenler,
- Defter tutmak zorunda olan çiftçiler,
- Serbest meslek erbabı ile
- Vergiden muaf esnafın

kendi aralarında yapacakları ticari işlemler ile nihai tüketicilerden mal ve hizmet bedeli olarak yapacakları 8.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini tevsik etmek (belgelendirmek) zorunluluğu getirilmiştir.

5. Vergi Levhalarının Asılması ve Tasdiki*

Basit usulde vergilendirilen mükellefler her yıl **Mayıs ayının** son gününe kadar vergi tarihine esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı merkezlerine, şubelerine, satış mağazalarına iş sahipleri ile mükellefler tarafından kolayca okunup görünecek şekilde asmak zorundadırlar.

Mükellefler vergi levhalarını, defterlerini tutmak üzere sözleşme düzenledikleri veya işletmelerde bağımlı olarak çalışan ve 3568 Sayılı Kanun'a göre yetki almış serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya beyannamelerini tasdik eden yeminli mali müşavirlere de tasdik ettirebilirler.

MÜKELLEFİN :

ADI SOYADI : _____ VERGİ SİCİL NO : _____

TEKARİF DÖVRESİ : _____ BAĞLI BULUNDUĞU : _____

İŞYERİ ADRESİ : _____ VERGİ DANIŞI : _____

VERGİNİN TÜRÜ : _____

TAKVİM YILI : _____ BİYAN OLUNAN MATRAH : _____ TAHAKKUK EDEN VERGİ : _____

200 [S] 10.11.2008 İŞE BAŞLAMA : _____

200 [S] Mükellef İ.Ş.İ. : _____

200 [ ] : _____

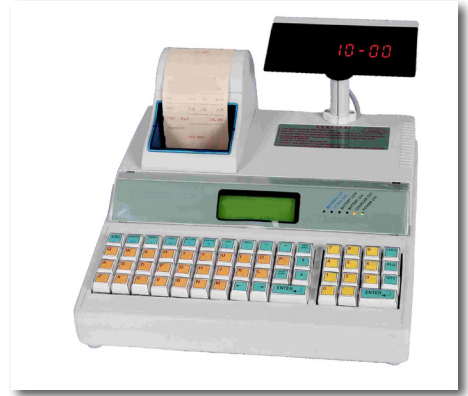
2.9.66/10000

6. Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanılması

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerden isteyenler ödeme kaydedici cihaz kullanabileceklerdir.

7. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Yanında Çalışanların Durumu

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kendi işyerlerinde bilfiil çalışmaları veya bulunmaları şarttır. Ancak, bu mükelleflerin işlerinde yardımcı işçi çalıştırmaları veya çırak kullanmaları bu şartı bozmayacaktır.

* Rehberin basım tarihi itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmekte olan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" konuya ilişkin bir düzenleme içermektedir. Mükelleflerimizin Vergi Usul Kanunu'nun 5. maddesine ilişkin gelişmeleri takip etmeleri gerekmektedir.

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin yanında çalışan kişiler diğer ücretli olarak vergilendirilecektir.

Diğer ücret kapsamında vergilendirilenler vergi karnesi almaya mecbur olduklarından, kazançları basit usulde vergilendirilen ticaret erbabının yanında çalışanların vergi karnesi almalarını ve karnelerinde yazılı vergilerini ödemelerini temin etme yükümlülüğü bulunmaktadır.

8. İşyerinin Kira Olması Halinde Kira Ödemesi

Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden, işyerlerinde, **işyeri kiralamalarında miktar sınırlaması olmaksızın** kira ödemelerinin 01.11.2008 tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

İşyeri kirasının, müşteriden alınan çek ile ödemesinin yapılması durumunda çekin elden kiralayan kişiye ciro edilmesi ve bu kişinin bankadan çeki tahsil etmesi ile tevsik şartı yerine getirilmiş sayılır.

Banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır.

Getirilen zorunluluklara uymayanlara kesilecek ceza, kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında o yıl için belirlenen özel usulsüzlük cezası miktarından az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir. Bu ceza kiracı ve kiralayana ayrı ayrı uygulanır.

9. Basit Usulde Katma Değer Vergisi Uygulaması

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisna tutulmuş olup, KDV beyannamesi vermeyeceklerdir. Buna göre;

- Basit usulde vergilendirilen mükellefler, mal teslimleri ve hizmet ifalarında katma değer vergisi hesaplamayacaklar, bunlardan mal ve hizmet alan mükellefler de katma değer vergisi indirimi yapmayacaklardır.

- Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden mal ve hizmet satın alan basit usulde vergilendirilen mükellefler, ödedikleri katma değer vergisini gider veya maliyet olarak dikkate alacaklardır.

Ancak, basit usulde vergilendirildikleri ve işlemleri katma değer vergisinden istisna olduğu halde düzenledikleri belgelerde katma değer vergisi gösteren veya “KDV dahildir” mealinde bir şerhe yer veren mükellefler, bu belgelerde gösterilen katma değer vergisini takip eden ayın yirmidördüncü günü akşamına kadar beyan edip, yirmialtıncı günü akşamına kadar ödemek zorundadırlar.

10. Basit Usulde Vergilendirilenlerin Özel Tüketim Vergisi Uygulaması

ÖTV Kanununa ekli;

- (I) sayılı listedeki malların ithalatçısı veya imalatçılarının,
- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanları ilk iktisap kapsamında teslim edenlerin,
- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayan mallar ile (III) ve (IV) sayılı listelerde yer alan malların imalatçılarının,

basit usule tabi olmanın şartlarını taşımaları nedeniyle gelir vergisi yönünden basit usulde vergilendirilen mükellef olması, bunların ÖTV mükellefi olarak 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda belirtilen sürelerde ÖTV beyan edip ödemelerini etkilememektedir.

11. Basit Usulde Vergi Tevkifatı ve Geçici Vergi

- Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinde, yaptıkları ödemelerden vergi tevkif edecekler arasında basit usulde vergilendirilen mükellefler sayılmamıştır. Bu nedenle, bu mükellefler yaptıkları ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapmayacaklar ve muhtasar beyanname vermeyeceklerdir.
- Diğer taraftan basit usulde vergilendirilen mükellefler geçici vergi ödemeyeceğinden buna ilişkin beyanname vermeyecekler ve bildirimde bulunmayacaklardır.

VERGİNİZİ ÖDEYEBİLECEĞİNİZ ANLAŞMALI BANKALAR

AKBANK T.A.Ş.

ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.

ALTERNATİFBANK A.Ş.

ANADOLUBANK A.Ş.

ASYA KATILIM BANKASI A.Ş.

CITIBANK A.Ş.

DENİZBANK A.Ş.

EUROBANK TEKFEN A.Ş.

FİNANSBANK A.Ş.

FORTISBANK A.Ş.

HSBC BANK A.Ş.

ING BANK A.Ş.

KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.

ŞEKERBANK T.A.Ş.

T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.

TEKSTİLBANK A.Ş.

TURKISHBANK A.Ş.

TURKLAND BANK A.Ş.

TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.

YAPI KREDİ BANKASI A.Ş.

Vergi ile ilgili tüm sorularınızda
size bir telefon kadar yakınız.

